

Mantenir la confrontació “no vol dir convertir-nos en un grup amb discurs únic”

vostres companys de partit. Es compleix allò de: “A terra, que vénen els nostres!”?

—Sempre és positiu que et reconguin la feina, tant des de dins del partit com de fora. De totes maneres, en un moment precongressual és lògica aquesta situació.

—Amb sis mesos de militància n’hi ha prou per a presidir un partit de vuitanta anys d’història?

—Ho estableixen els estatuts del partit, i el dia 17 de setembre ho avalarà la militància. Si es compleixen els estatuts del partit i disposes del suport necessari, pots presidir Esquerra. El repte, però, no és arribar-hi; un cop al càrrec és quan comença un procés de feina ingent.

—Moltes veus a ERC defensen un canvi d’estratègia. En quina mesura aquestes crítiques afecten la vostra gestió a Madrid i la de secretari general?

—Els darrers resultats electorals han estat dolents, i és lògic que molta gent vulgui canviar el rumb. Sigui com sigui, el partit fa vuitanta anys que defensa el país des de propostes republicanes i progressistes. Es pot canviar tot el que calgui, però no pots deixar de ser tu mateix. Però deixeu-me també que reivindicui la feina feta des del grup parlamentari, perquè aquests dies s’han sentit crítiques que demostren un gran desconeixement de la feina feta a Madrid, o senzillament mala fe. ERC no ha fet *peix al cove*, no ha estat un aliat del PSOE. Crec, humilment, que hem estat clarament la veu d’esquerres i catalana al Congrés, i només cal veure el diari de sessions i les votacions per a adonar-se de quina ha estat la posició d’Esquerra.

—Si l’estratègia fins ara no ha funcionat electoralment, quina proposeu, com a full de ruta a Madrid? Confrontació o política de pactes?

—A Madrid s’hi ha d’anar a fer política, és a dir, a fer valer els vots,

a defensar el teu programa i a ser exigent amb el govern. Durant els darrers quatre anys, hi ha hagut molta més confrontació que no pactes. Només cal veure la nostra posició en àmbits econòmics, nacionals, laborals i ambientals. No crec que sigui l’hora de canviar aquesta línia de confrontació. Però això tampoc no vol dir convertir-nos en un grup amb un discurs únic.

—Carles Bonet us retreia de no haver ofert un pacte a ICV i PSC per a articular una llista a Madrid. Què li responeu?

—Sempre són benvingudes totes les aportacions, i això demostra la riquesa i la pluralitat d’opinions dins el partit i a l’independentisme. Segurament, cada militant, cada votant, cada simpatitzant té una idea diferent d’allò que cal fer. En tot cas, tothom sap que ara com ara és inviable, aquesta proposta.

—És simplista de contraposar l’eix nacional al social?

—Evidentment, a més de ser un error. El país és la seva gent i no es poden separar els interessos nacionals de les reivindicacions socials. Fa molts anys que aquesta concepció va ser abandonada. No podem buscar un país independent socialment injust.

—De què us penediu, si és que us penediu de res, quant a la vostra gestió com a secretari general?

—De segur que si tingués l’oportunitat de tornar endarrere canviaria moltes coses; dir que no em penedeixo de res seria arrogant. Però, sigui com sigui, no em penedeixo d’haver acceptat el repte de ser secretari general en uns moments tan complicats.

—Si sou escollit cap de llista sereu generós amb Alfred Bosch?

—Evidentment, des de l’inici del procés congressual hem demostrat bones dosis de generositat. La política és un esport col·lectiu, i no individual.

—Estaríeu disposat a ser número dos de Bosch?

—De primer, hem de decidir qui és cap de llista i després ja vagarà de parlar de tot.

— Si perd, que farà Joan Ridaó?

—Allò que he fet des que tinc consciència política, treballar per la llibertat del país.

Si feu primàries per a escollir qui encapçala la llista d’Esquerra a Madrid, què pot oferir Alfred Bosch que no ofereisca Joan Ridaó?

—El meu motiu per haver acceptat és molt clar. Estem en un moment en què bona part de la societat catalana demana d’anar a Madrid havent reaccionat al que ha passat els últims anys. Des de l’últim cop que va haver-hi eleccions catalanes, només en aquests quatre anys, hi ha la sentència de l’Estatut; la reacció massiva de la ciutadania contra la castració de l’Estatut; la sentència del Constitucional que posa en qüestió un dels pilars de la Catalunya autònoma —la immersió lingüística—; les paraules de Jordi Pujol —molt rotundes—; les consultes sobre la independència; la crisi econòmica galopant, amb el rerefons del dèficit fiscal; el moviment dels indignats... No es pot anar a Madrid xiulant com si res, perquè han passat coses molt gruixudes: coses de país i coses socials davant les quals els partits polítics han de reaccionar. Des de la candidatura renovadora de Junqueras i la seva gent s’intenta reaccionar, i proposen una persona independent que ha treballat a la societat civil i no s’ha mogut dins de cap partit polític. Volem intentar reconnectar amb la societat que s’ha mogut tant i que els últims anys ha passat davant de la política convencional. És una aposta clara. Jo l’accepto i hi combrego.

—Això vol dir un canvi d’estratègia a Madrid per part d’aquesta nova Esquerra que proposa Junqueras?

—No. Hi ha una adaptació a un canvi del país. No és que Esquerra, de sobte, s’hagi il·luminat o la nova gent que hi entra hagi canviat de parer. S’intenta respondre a uns canvis profunds i molt accelerats. No reaccionar davant d’això és una inconsciència. Alguns altres partits no hi reaccionen. Penso que l’obligació d’aquells que representen la gent és escoltar la veu del carrer.

—Aquests darrers anys la representació d’Esquerra a Madrid no ha escoltat la veu del carrer?

—Jo no puc parlar dels últims anys. Però crec que ara, de manera molt clara, s’ha encès l’alarma. Si hem de fer cap judici és el que hi ha al cap de tothom de l’òrbita d’Esquerra: els

Quico Sallés

“A Madrid hem de dir que volem preparar els papers del divorci”

JORDI PLAY/ARXIU

El novel·lista i historiador Alfred Bosch (Barcelona, 1961) és l'opció del proper president d'Esquerra, Oriol Junqueras, per a encapçalar la llista al Congrés dels Diputats.

resultats no han estat bons. Sempre es diu que es reflexionarà i s'escoltarà la veu de la gent i tot això. Doncs a Esquerra s'ha fet. S'intenta de forma franca, oberta i decidida. Això mereix una mica de crèdit.

—**Què s'hi ha de fer, doncs, al Congrés dels Diputats?**

—S'hi ha d'anar a dir, molt respectuosament, que volem començar a

preparar els papers del divorci. Però sense insultar ningú. No som antiespanyols. No sentim odi cap a ningú. Simplement, que aquest matrimoni no funciona. És que acabarem odiant-nos. Hi hem d'anar a dir grans veritats. Primera, que volem plena llibertat i el poder espanyol no ens ho permet. Això és un atemptat contra els nostres drets, perquè volem el dret de deci-

dir. Segona, que econòmicament se'ns colla massa, fins al punt que el poder espanyol se'ns rifa. És humiliant. Els últims anys s'ha intentat una altra via —en la millor de les circumstàncies i la conjunció astral més favorable, amb un govern que es diu amic i un president espanyol “favorable al pluralisme”—, i ja veiem com ha acabat: amb un experiment estatutari que s'havia d'intentar però no ha sortit. Quins altres signes necessitem al firmament per a entendre que l'entesa amb Espanya no és possible? Què esperem? Una conversió de no sé qui? Fins i tot ens ho ha dit en Jordi Pujol: o separació o ens hi juguem la supervivència.

—**Parleu de conversió impossible. Voleu dir que és impossible de con-**

vèncer Espanya de ser més plural?

—No Espanya, el poder espanyol. A Espanya hi tinc molts amics i la societat espanyola és molt diversa. En això, no hi entro. Parlo de les inèrcies atàviques del poder espanyol, que no digereix la pluralitat. No veig que puguin digerir una nació dins l'estat espanyol. Hi ha gent a Catalunya a qui no agrada la perspectiva de la independència, però cada cop estan més convençuts. El creixement de les conviccions independentistes és un procés totalment racional. Ens anem empobrint. En un moment de crisi, ens demanen solidaritat. Però és una presa de pèl: ens demanen que paguem la factura d'una ruïna com l'economia espanyola. Això és culpa del poder espanyol, que no ho ha administrat bé. La independència fiscal és lògica. Com pot ser que més d'un terç del que paguem no torni mai? Això, en època de crisi, vol dir que la gent s'empobreix i, a més, hem de retallar serveis bàsics com hospitals i escoles, que són la garantia que la societat sigui sana, culta i pugui reaccionar davant el futur. Per tant, ens hi juguem el benestar.

Per això, a Esquerra estem d'acord que el camí és la independència i la justícia social. I totes dues coses, en aquest moment, van unides i són inseparables.

—Anireu a Madrid a explicar que voleu el divorci tranquil, però el dia a dia polític requereix decisions sobre temes diversos i donar suport a un o a un altre. Les enquestes indiquen que hi haurà una victòria clara del PP. Faríeu costat a CiU si mirés d'aturar les iniciatives del PP més perjudicials per a Catalunya?

—Si és cert això que diuen les enquestes, i hi ha una majoria absoluta del PP, menys que mai hi haurà terreny per a negociar gran cosa. Hi haurà imposicions. Haurem de plantar cara i protestar.

—Si no hi ha majoria absoluta...

—Podem parlar amb qui sigui. CiU, PP, qui sigui. Només faltaria. Som gent pacífica i no ens agrada cridar. Però hi ha coses fonamentals. Quines? La llibertat nacional i la justícia social. Per tant, a l'hora de seure en una taula, si hem de parlar d'independència fiscal, ho farem amb el PP i amb qui sigui. Si hem de parlar sobre el dret de decidir i la possibilitat de convocar referèn-

dums per part del govern de Catalunya, seguim i parlem-ne. Però no podem anar més a deixar-nos ensarronar per un plat de lleties. No. No és ni digne. Arrossegar-nos per segons què, no. El senyor Duran ha dit que, malgrat tot el que ha passat aquests quatre anys, ell continuarà anant a Madrid amb la mateixa política que fins ara. Quantes vegades ha salvat el coll al PSOE i al senyor Zapatero? De vegades, fins i tot, per coses tan peregrines com tapar els forats econòmics que deixen les autopistes de peatge a la zona de Madrid. En canvi de què? Quins són els rèdits tangibles que hem vist en canvi d'aquestes negociacions? Si jo sóc el cap de llista d'Esquerra, aquest no és el paper que hi volem fer.

—Bildu ha fet una proposta per a estudiar de fer un grup parlamentari al Congrés amb els independentistes catalans.

—Els agraeixo l'ofertament, però no saltres som catalans. Tenim un país, unes prioritats i un somnis de futur. Anem a fer això. Si, transitòriament, podem parlar i pactar amb qui sigui, sempre que no oblidem aquestes qüestions fonamentals, parlem-ne. Ja ho veurem.

—Abans de les eleccions no paga la pena de parlar-ne?

—Abans que jo sigui candidat, no. Ara sóc precandidat. És prematur.

—Alfred Bosch és més bon candidat que Ridao per a aconseguir

una llista única a Madrid de forces independentistes catalanes?

—Ni millor ni pitjor. Suposo que m'han triat per un perfil i una trajectòria que és convenient i útil. Jo serveixo, en tots els sentits: en el sentit de servir a una causa i uns objectius i en el sentit de ser útil. Però sóc un servidor. No vinc a salvar res ni a resoldre res que no pugui resoldre una altra gent. I sobretot pretenc anar en equip. Són els equips que guanyen les Champions. Farem tant com podrem. Estaria molt bé que tanquéssim tota mena de diferències que hi ha hagut en el passat. Com més serem, més riurem. Hem d'anar a ampliar, però no gratuïtament: la màxima amplitud amb el màxim respecte al nostre somni, que és una Catalunya lliure i justa. En la mesura que ens puguem entendre amb una altra gent que comparteix aquest somni, fem-ho com més gran millor. Quines ganes de fer-ho petit si ho podem fer gran. La grandesa en política és positiva.

—Heu pensat a buscar consens amb forces nacionalistes valencianes?

—Ho hem pensat tot, però no hem fet res.

—Està tot per fer?

—I tot és possible.

—En Ridao va fer una proposta de formar una llista única amb Iniciativa. Què us sembla?

—Pregunteu-ho a ell.

—Aniríeu en una llista amb Iniciativa?

—Des del moment que Joan Herrera, al cap de cinc minuts, diu que això no té cap sentit, ja s'ha dit tot.

—Podeu arrossegar el PSC a votar diferent que el PSOE al Congrés?

—La missió d'una persona que representa gent en un hemicicle és fer propostes —jo ja les he explicades— i mirar d'arrossegar el màxim de vots possible, però no només del PSC, també de Coalició Canària o del PP... Però cal que els altres s'hi apuntin. Això no depèn de mi. Pregunteu-ho a Carme Chacón, si es presenta. M'interessaria molt que li preguntéssiu: si el senyor Bosch proposa un referèndum d'autodeterminació per a Catalunya, vostè votaria no? De segur que als seus electors també els interessa.

Alex Milian